

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG ỨNG DỤNG CHATGPT TRONG XÂY DỰNG GIÁO ÁN TIẾNG TRUNG HIỆN ĐẠI

Hà Thị Hồng
Trường Đại học Tài chính - Ngân hàng Hà Nội
Email: hathihong@fbu.edu.vn

Tóm tắt: Trong bối cảnh giáo dục đại học đang chuyển mình mạnh mẽ dưới tác động của công nghệ số, việc tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) vào giảng dạy ngoại ngữ trở thành một xu hướng tất yếu. ChatGPT, với khả năng xử lý ngôn ngữ tự nhiên và tạo lập nội dung, đem đến những triển vọng mới trong việc thiết kế giáo án tiếng Trung hiện đại. Bài viết này tập trung phân tích tính khả thi của việc áp dụng ChatGPT trong bối cảnh các trường đại học Việt Nam, qua đó làm rõ những cơ hội nổi bật như nâng cao hiệu quả soạn thảo, đa dạng hóa hoạt động dạy – học và tăng cường cá nhân hóa cho người học. Bên cạnh đó, nghiên cứu cũng nhận diện các thách thức liên quan đến độ chính xác ngôn ngữ, tính sư phạm, kỹ năng số của giảng viên và chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp. Trên cơ sở đó, một số khuyến nghị được đưa ra nhằm khai thác ChatGPT như một công cụ hỗ trợ thiết thực, góp phần đổi mới và nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Trung trong bối cảnh hiện đại.

Từ khóa: ChatGPT; giáo án tiếng Trung; trí tuệ nhân tạo; giáo dục đại học

AN ANALYSIS OF THE APPLICABILITY OF CHATGPT IN DESIGNING MODERN CHINESE LANGUAGE LESSON PLANS

Ha Thi Hong
Hanoi Financial and Banking University
Email: hathihong@fbu.edu.vn

Abstract: In the context of higher education undergoing profound transformation under the impact of digital technologies, the integration of artificial intelligence (AI) into foreign language teaching has become an inevitable trend. ChatGPT, with its capacity for natural language processing and content generation, offers new prospects for designing modern Chinese language lesson plans. This paper analyzes the feasibility of applying ChatGPT in the context of Vietnamese universities, highlighting major opportunities such as enhancing lesson preparation efficiency, diversifying teaching–learning activities, and promoting learner personalization. At the same time, the study identifies challenges related to linguistic accuracy, pedagogical soundness, lecturers' digital competence, and academic ethics. Based on these findings, several recommendations are proposed to leverage ChatGPT as a practical supporting tool, thereby contributing to the innovation and improvement of Chinese language teaching in the modern educational context.

Keywords: ChatGPT; Chinese lesson plan; artificial intelligence; higher education

Nhận bài: 08/08/2025

Phản biện: 07/09/2025

Duyệt đăng: 11/09/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo (AI) trong những năm gần đây đã tạo ra nhiều cơ hội đổi mới phương pháp giảng dạy ngoại ngữ. Trong số đó, ChatGPT – một mô hình ngôn ngữ tiên tiến của OpenAI – đã được nhiều nhà nghiên cứu và giảng viên quan tâm nhờ khả năng tạo lập văn bản, gợi ý ý tưởng và hỗ trợ xây dựng hoạt động học tập. Theo Dornburg và Davin (2024), ChatGPT có thể tạo ra các giáo án khá đầy đủ, song chất lượng vẫn phụ thuộc nhiều vào cách đặt yêu cầu và đôi khi phản ánh mô hình sư phạm truyền thống chưa phù hợp với bối cảnh hiện đại. Điều này cho thấy tiềm năng ứng dụng của ChatGPT trong giáo dục, nhưng cũng đặt ra yêu cầu về sự kiểm soát sư phạm của giảng viên.

Nghiên cứu của Moon (2025) cũng khẳng định rằng ChatGPT có khả năng hỗ trợ giảng viên ngoại ngữ trong việc thiết kế bài học, cá nhân hóa mục tiêu học tập và cung cấp các tài liệu đa dạng cho

sinh viên. Đây là những ưu điểm vượt trội so với phương pháp xây dựng giáo án thủ công vốn chiếm nhiều thời gian và ít linh hoạt trong điều chỉnh.

Tại Việt Nam, việc giảng dạy tiếng Trung ở bậc đại học vẫn chủ yếu dựa vào giáo trình truyền thống, ít khai thác công nghệ hiện đại để tối ưu hóa trải nghiệm học tập. Do đó, việc nghiên cứu khả năng áp dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án tiếng Trung hiện đại là cần thiết, nhằm tìm ra những giải pháp vừa tận dụng được ưu thế công nghệ, vừa đảm bảo tính khoa học và phù hợp với bối cảnh giáo dục đại học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu này được thực hiện dựa trên phương pháp tổng hợp và phân tích tài liệu kết hợp với tiếp cận thực tiễn. Trước hết, các công trình trong và ngoài nước liên quan đến ứng dụng AI và ChatGPT trong giáo dục ngoại ngữ được thu

thập và phân tích nhằm xây dựng cơ sở lý luận. Tiếp đó, nghiên cứu tiến hành so sánh giữa đặc điểm của giáo án truyền thống và giáo án có ứng dụng ChatGPT để chỉ ra ưu điểm, hạn chế và mức độ khả thi. Cuối cùng, trên cơ sở những phân tích này, tác giả đưa ra các khuyến nghị và giải pháp phù hợp với bối cảnh giảng dạy tiếng Trung tại các trường đại học ở Việt Nam.

2.2. Cơ sở lý luận về ChatGPT và giáo án tiếng Trung hiện đại

Trong bối cảnh giáo dục đại học hướng đến sự cá nhân hóa và linh hoạt, việc ứng dụng AI vào xây dựng giáo án tiếng Trung hiện đại không chỉ là xu thế mà còn là yêu cầu tất yếu. ChatGPT – một mô hình ngôn ngữ lớn tiêu biểu của AI – đã được chứng minh là công cụ hữu ích trong việc hỗ trợ giảng viên soạn thảo kế hoạch bài giảng (Dornburg & Davin, 2024). Mặc dù chất lượng đầu ra phụ thuộc nhiều vào cách xây dựng yêu cầu đầu vào, các nghiên cứu cho thấy ChatGPT có khả năng tạo ra giáo án có cấu trúc rõ ràng, giàu nội dung và đa dạng về hình thức, dù đôi khi vẫn phản ánh những mô hình sư phạm truyền thống chưa thật sự phù hợp với giáo dục hiện đại.

Ngoài ra, ChatGPT còn có khả năng tùy chỉnh mục tiêu bài học và gợi ý tài liệu theo nhu cầu cụ thể của người học, từ đó nâng cao tính cá nhân hóa trong quá trình thiết kế giáo án (Moon, 2025). Điều này phù hợp với đặc trưng của một giáo án tiếng Trung hiện đại, không chỉ truyền đạt kiến thức mà còn khuyến khích sự chủ động, sáng tạo và tương tác trong học tập. Thực tế, trong các hội thảo chuyên môn về giảng dạy tiếng Trung, ChatGPT đã được áp dụng để hỗ trợ giảng viên thiết kế giáo án theo mô hình backward design, tức bắt đầu từ mục tiêu cuối cùng để xây dựng các hoạt động học tập phù hợp (Workshop on Generative AI in Chinese Teaching, 2024).

Như vậy, cơ sở lý luận cho việc áp dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án tiếng Trung hiện đại bao gồm ba yếu tố chính: khả năng tạo lập nội dung ngôn ngữ của AI, tính cá nhân hóa theo nhu cầu sinh viên, và sự tích hợp với các mô hình sư phạm tiên tiến. Đây là những tiền đề quan trọng để đổi mới phương pháp giảng dạy và nâng cao chất lượng học tập trong bối cảnh giáo dục đại học.

2.3. Cơ hội khi áp dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án tiếng Trung

Thứ nhất, ChatGPT hỗ trợ giảng viên trong việc xác định và diễn đạt mục tiêu bài học một cách khoa học và cụ thể. Khi xây dựng giáo án,

việc đặt ra mục tiêu phù hợp là khâu quan trọng quyết định tính định hướng của toàn bộ quá trình giảng dạy. ChatGPT có thể gợi ý các mục tiêu chi tiết theo từng kỹ năng ngôn ngữ (nghe, nói, đọc, viết), hoặc theo chuẩn đầu ra HSK ở nhiều cấp độ khác nhau. Điều này giúp giảng viên tiết kiệm thời gian trong việc viết mục tiêu, đồng thời tránh tình trạng mục tiêu quá chung chung hoặc không bám sát năng lực thực tế của người học. Ngoài ra, ChatGPT còn có thể đề xuất cách diễn đạt mục tiêu theo các bậc thang tư duy Bloom, giúp giáo án vừa mang tính định lượng, vừa đo lường được hiệu quả học tập. Nhờ đó, giảng viên có thể thiết kế các bài học với định hướng rõ ràng, phù hợp với yêu cầu đào tạo và kỳ vọng của sinh viên (Kasneci et al., 2023).

Thứ hai, ChatGPT cung cấp nguồn ý tưởng phong phú để phát triển nội dung bài học và các hoạt động giảng dạy. Một giáo án hiện đại đòi hỏi không chỉ có khung lý thuyết mà còn phải lồng ghép các tình huống giao tiếp thực tế và hoạt động học tập sáng tạo. ChatGPT có thể tạo ra các đoạn hội thoại, bài đọc, tình huống thực hành gắn với bối cảnh giao tiếp đời thường hoặc chuyên ngành, từ du lịch, thương mại đến biên phiên dịch. Điều này đặc biệt hữu ích khi giảng viên muốn làm phong phú thêm giáo án mà không bị giới hạn bởi nguồn tư liệu truyền thống. Hơn nữa, ChatGPT có khả năng gợi ý nhiều phương án khác nhau cho cùng một nội dung, cho phép giảng viên lựa chọn hoặc kết hợp để tạo ra một giáo án linh hoạt và sinh động. Sự đa dạng này giúp sinh viên không chỉ học ngôn ngữ mà còn tiếp cận văn hóa và thực tiễn sử dụng tiếng Trung trong nhiều bối cảnh (Dornburg & Davin, 2024).

Thứ ba, ChatGPT tạo điều kiện để giáo án mang tính cá nhân hóa cao, phù hợp với nhu cầu đa dạng của sinh viên. Trong lớp học tiếng Trung ở đại học Việt Nam, sinh viên thường có sự khác biệt lớn về trình độ, động lực và mục tiêu học tập. ChatGPT cho phép giảng viên thiết kế những phiên bản giáo án khác nhau cho từng nhóm sinh viên, thậm chí cho từng cá nhân, dựa trên dữ liệu về trình độ hiện tại hoặc định hướng nghề nghiệp tương lai. Chẳng hạn, sinh viên định hướng du lịch có thể được tiếp cận nhiều hơn với các tình huống hội thoại dịch vụ, trong khi sinh viên định hướng thương mại sẽ được gợi ý về ngôn ngữ hợp đồng hoặc đàm phán kinh doanh. Sự cá nhân hóa này không chỉ tăng tính hiệu quả mà còn khơi gợi động lực học tập vì sinh viên cảm thấy nội dung bài học gắn với

nhu cầu và mục tiêu riêng của mình. Theo Moon (2025), đây là đặc trưng quan trọng của một giáo án hiện đại trong thời đại AI.

Thứ tư, ChatGPT hỗ trợ thiết kế công cụ đánh giá và phản hồi, giúp giáo án trở nên toàn diện hơn. Một giáo án hoàn chỉnh không chỉ bao gồm nội dung giảng dạy mà còn phải có các hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập và phản hồi kịp thời cho sinh viên. ChatGPT có thể tạo ra hệ thống câu hỏi trắc nghiệm, bài tập luyện kỹ năng, hoặc gợi ý các tiêu chí đánh giá kỹ năng nói và viết. Ngoài ra, mô hình còn có thể mô phỏng phản hồi của người dạy, đưa ra nhận xét hoặc gợi ý cải thiện đối với câu trả lời của sinh viên. Điều này giúp giảng viên tiết kiệm thời gian soạn đề và chấm bài, đồng thời tạo cơ hội cho sinh viên được tiếp cận phản hồi nhanh chóng và cá nhân hóa. Nhờ vậy, giáo án tiếng Trung không chỉ dừng ở khâu truyền đạt kiến thức, mà còn gắn với việc theo dõi, điều chỉnh và phát triển năng lực ngôn ngữ của sinh viên một cách liên tục.

Thứ năm, ChatGPT mở ra cơ hội tích hợp công nghệ vào giáo án theo hướng hiện đại và đổi mới. Việc ứng dụng ChatGPT trong thiết kế giáo án khuyến khích giảng viên không chỉ dừng lại ở phương thức truyền thống, mà còn kết hợp các nền tảng số, công cụ học trực tuyến và phương pháp học tập tương tác. Một giáo án tiếng Trung hiện đại có thể bao gồm phần hoạt động trên lớp kết hợp với các bài tập giao tiếp trực tuyến do ChatGPT gợi ý, từ đó tạo nên mô hình học tập kết hợp (blended learning) phù hợp với xu thế chuyển đổi số trong giáo dục. Bằng cách này, sinh viên không chỉ tiếp thu kiến thức trong lớp học mà còn được rèn luyện thêm qua các hoạt động ngoài giờ, đồng thời hình thành kỹ năng tự học và sử dụng công nghệ trong học tập. Đây là cơ hội để giáo án tiếng Trung trở nên linh hoạt, hiệu quả và phù hợp với yêu cầu của giáo dục đại học trong thời đại mới.

2.4. Thách thức trong việc ứng dụng ChatGPT vào xây dựng giáo án tiếng Trung

Độ chính xác và tính sư phạm của nội dung do ChatGPT gợi ý còn nhiều hạn chế. Mặc dù AI có thể cung cấp nhanh các cấu trúc giáo án, nhưng những gợi ý này không phải lúc nào cũng phù hợp với ngữ cảnh giảng dạy tiếng Trung ở Việt Nam. Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng ChatGPT đôi khi tạo ra nội dung không chính xác hoặc phản ánh tư duy sư phạm lỗi thời (Kasneci et al., 2023;

Dornburg & Davin, 2024). Nếu giảng viên sử dụng nguyên mẫu mà không chỉnh sửa, giáo án dễ rơi vào tình trạng thiếu chuẩn xác và khó đạt mục tiêu giáo dục.

Ứng dụng ChatGPT có nguy cơ làm giảm vai trò sáng tạo và kinh nghiệm chuyên môn của giảng viên. Một giáo án chất lượng đòi hỏi sự kết hợp giữa kiến thức ngôn ngữ, phương pháp sư phạm và trải nghiệm thực tiễn. Trong khi đó, ChatGPT chỉ có khả năng đưa ra nội dung gợi ý dựa trên dữ liệu đã học mà chưa thực sự tính đến đặc thù lớp học và phong cách giảng dạy riêng của từng giảng viên. Điều này khiến giáo án có thể trở nên “máy móc” và thiếu dấu ấn cá nhân của người dạy (Dwivedi et al., 2023).

Hạ tầng công nghệ và kỹ năng số của giảng viên là rào cản không nhỏ. Không phải tất cả giảng viên đều có đủ kỹ năng để khai thác AI hiệu quả trong thiết kế giáo án. Một số giảng viên lớn tuổi hoặc ít tiếp xúc với công nghệ mới có thể gặp khó khăn trong việc xây dựng prompt phù hợp hoặc đánh giá chất lượng đầu ra của ChatGPT. Ngoài ra, điều kiện công nghệ giữa các trường đại học cũng không đồng đều, làm giảm khả năng áp dụng rộng rãi (Kasneci et al., 2023).

Sử dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án đặt ra vấn đề về đạo đức nghề nghiệp và chuẩn mực học thuật. Nếu giảng viên phụ thuộc quá nhiều vào công cụ này mà không tự điều chỉnh, giáo án có thể thiếu tính sáng tạo, đồng thời tiềm ẩn nguy cơ sao chép nội dung mà không ghi rõ nguồn. Dwivedi et al. (2023) nhấn mạnh rằng, để đảm bảo giá trị học thuật, việc ứng dụng AI trong giáo dục cần có hành lang pháp lý và hướng dẫn cụ thể từ phía cơ quan quản lý.

Những thách thức này cho thấy ChatGPT không thể thay thế vai trò trung tâm của giảng viên trong xây dựng giáo án. Công cụ này chỉ có thể phát huy hiệu quả nếu được sử dụng như một phương tiện hỗ trợ, kết hợp với năng lực chuyên môn và sự điều chỉnh phù hợp từ phía người dạy.

2.5. Khuyến nghị và giải pháp nâng cao hiệu quả ứng dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án tiếng Trung hiện đại

Giảng viên cần giữ vai trò trung tâm trong quá trình thiết kế giáo án. ChatGPT chỉ nên được sử dụng như công cụ gợi ý ban đầu, còn việc lựa chọn, điều chỉnh và hoàn thiện nội dung phải do giảng viên đảm trách. Điều này vừa đảm bảo tính chính xác, vừa duy trì dấu ấn sư phạm và sự sáng tạo của người dạy. Cách tiếp cận này giúp hạn chế

nguy cơ giáo án trở nên rập khuôn hoặc thiếu gắn kết với thực tiễn giảng dạy.

Nâng cao năng lực số cho giảng viên là giải pháp then chốt. Để tận dụng hiệu quả ChatGPT, giảng viên cần được trang bị kỹ năng xây dựng prompt hợp lý, kỹ năng phân tích và kiểm chứng thông tin đầu ra. Các chương trình tập huấn, hội thảo chuyên môn về ứng dụng AI trong giảng dạy nên được tổ chức thường xuyên, qua đó tạo điều kiện để giảng viên tiếp cận công nghệ mới một cách tự tin và chủ động.

Cơ sở đào tạo cần xây dựng khung hướng dẫn và chuẩn mực rõ ràng trong việc sử dụng AI. Khi có quy định cụ thể về phạm vi và cách thức ứng dụng ChatGPT vào thiết kế giáo án, giảng viên sẽ tránh được những vi phạm liên quan đến đạo đức học thuật hoặc bản quyền. Đồng thời, việc thiết lập tiêu chuẩn còn giúp đảm bảo tính thống nhất và chất lượng trong toàn hệ thống đào tạo.

Phát triển kho ngữ liệu tiếng Trung phù hợp với bối cảnh Việt Nam là một giải pháp quan trọng. Nếu có nguồn dữ liệu phong phú, chính xác và được tích hợp vào ChatGPT, giảng viên sẽ giảm bớt gánh nặng kiểm chứng và nâng cao chất lượng nội dung trong giáo án. Kho ngữ liệu này có thể bao gồm tài liệu học thuật, bài giảng mẫu và tư liệu văn hóa – xã hội đặc thù, giúp giáo án sát với thực tiễn học tập và công việc của sinh viên.

Thúc đẩy mô hình kết hợp giữa công nghệ và phương pháp sư phạm hiện đại. ChatGPT nên

được lồng ghép vào quá trình thiết kế giáo án như một phần hỗ trợ, cùng với các phương pháp giảng dạy lấy người học làm trung tâm, học theo dự án hoặc học qua trải nghiệm. Sự kết hợp này không chỉ giúp giáo án hiện đại và linh hoạt hơn, mà còn phát huy tối đa tiềm năng của công nghệ trong việc nâng cao hiệu quả dạy – học.

III. KẾT LUẬN

Việc phân tích khả năng áp dụng ChatGPT trong xây dựng giáo án tiếng Trung hiện đại cho thấy công cụ này mở ra nhiều cơ hội đổi mới trong giảng dạy, từ việc xác định mục tiêu, thiết kế nội dung, cá nhân hóa hoạt động học tập cho đến hỗ trợ đánh giá. Tuy nhiên, những thách thức về độ chính xác, tính sư phạm, hạ tầng công nghệ và đạo đức nghề nghiệp khẳng định rằng ChatGPT không thể thay thế vai trò trung tâm của giảng viên, mà chỉ phát huy hiệu quả khi được sử dụng như một công cụ hỗ trợ trong tay người dạy. Để nâng cao chất lượng ứng dụng, cần có sự kết hợp giữa năng lực chuyên môn của giảng viên, chuẩn mực quản lý từ phía cơ sở đào tạo và sự phát triển của kho ngữ liệu tiếng Trung phù hợp với bối cảnh Việt Nam. Trong tương lai, hướng nghiên cứu có thể tập trung vào việc xây dựng mô hình tích hợp giữa AI và các phương pháp sư phạm hiện đại, cũng như tiến hành thực nghiệm ở nhiều môi trường đào tạo khác nhau nhằm đánh giá hiệu quả thực tiễn và đề xuất khung chuẩn ứng dụng ChatGPT trong giảng dạy ngoại ngữ ở bậc đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Dornburg, A., & Davin, K. (2024). *Can ChatGPT write lesson plans? A case study on AI and language pedagogy*. arXiv preprint, arXiv:2407.09974.
- Dwivedi, Y. K., Hughes, L., Kar, A. K., Baabdullah, A. M., Grover, P., Abbas, R., ... & Wright, R. (2023). So what if ChatGPT wrote it? Multidisciplinary perspectives on opportunities, challenges and implications of generative conversational AI for research, practice and policy. *International Journal of Information Management*, 71, 102642.
- Kasneci, E., Seßler, K., Küchemann, S., Bannert, M., Dementieva, D., Fischer, F., ... & Kasneci, G. (2023). ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education. *Learning and Individual Differences*, 103, 102274.
- Moon, B. (2025). ChatGPT as a teaching assistant in foreign language education. *English Language Teaching*, 18(2), 45–56.
- Moon, H. (2025). Teaching and learning languages with ChatGPT. *Indonesian Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 10(1), 45–60.
- Workshop on Generative AI in Chinese Teaching. (2024, June). *Exploring AI tools for teaching Chinese. Workshop conducted at The George Washington University*, Department of East Asian Languages and Literatures, Washington, DC, United States.